

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIANA LAUFENBERG: JAK SE UČIT? Z CHYB

Ondřej Filgas

Je důležité umožnit studentům chybovat, smířit se s tím, že děláni chyb je součástí procesu učení. Zajímavou práci na toto téma přednesla v listopadu roku 2010 Diana Laufenberg ve Washingtonu pod záštitou nevýdělečného serveru [TED \(www.ted.com\)](http://www.ted.com), jehož cílem je šířit myšlenky, které mají hodnotu.

Hlavní myšlenkou přednášky je bezesporu náhled na učení ne jako na pouhé návštěvování školní budovy s cílem získat informace, ale jako na proces, který se týká rozvoje schopností studentů, jež Laufenbergová vymezuje takto:

- empirické učení na základě přímé, nikoli zprostředkované zkušenosti
- schopnost dobře se vyjadřovat
- nebát se neúspěchu, ale přijmout jej a poučit se z něj

Kultura jediné správné odpovědi

Jednou z obávaných fóbií většiny studentů je chybování při testech. Vždy se snaží mít na vše správnou odpověď, nikdy se nechťejí splést. Ale děláni chyb je součástí procesu učení. A udělení takové chyby je v důsledku mnohdy naučnější než zakroužkování odpovědi v testu, bez znalosti okolností kontextu. Prostřednictvím tohoto způsobu testování, kdy se hodnotí pouze jediná správná odpověď, se podle Laufenbergové se současným vzdělávacím systémem se k třem výše zmíněným oblastem nikdy nedopracujeme.

Chybování jako prostředek učení

Je důležité umožnit studentům chybovat, smířit se s tím, že děláni chyb je součástí procesu učení. Jak sama Laufenbergová říká: „*Absolutně nejhorší je říkat studentům, že se nesmí nikdy zmýlit. Chtít po nich, aby měli na vše vždy správnou odpověď, jim neumožní se opravdu učít.*“

Jako příklad uvádí práci studentů na projektech, které měly za cíl propojit prvky jak čistě informační, tak vizuální (obrázky, grafy atp.) Každý z týmů ale exceloval vždy pouze v jedné z oblastí. Někteří studenti týmově nashromáždili kvalitní informace, ale nebyli schopni je správně zkombinovat s vizuální stránkou projektu. Jiní vytvořili přehledné a promyšlené prezentace, ale nedokázali pracovat s informacemi. Jak Laufenbergová sama v přednášce zmiňuje, nebylo důležité, jestli jsou práce perfektní, ale to, že studenti pracovali sami pro sebe, což jim umožnilo selhat, zapracovat na svých chybách a poučit se z nich. Důležitý je také celý průběh tvorby, který je chybami přímo nahuštěn, ale studenti si je mohou záhy uvědomit, a opět se z nich učít.

Je důležitější informace znát, nebo vědět, kde je hledat?

V době před příchodem Internetu vedla cesta k informacím zejména ze škol a knihoven. Ale Internet se v současné společnosti stal nejdůležitějším prostředníkem přenosu informací. Bylo by tedy zdravé opustit myšlenku, že studenti musí chodit do školy, aby se dostali k informacím. Namísto toho bychom jim jako učitelé měli ukázat, říká Laufenbergová, kde tyto informace mají hledat, a jak je mohou rozvíjet, aplikovat a tvořivě využívat. Říkat jim, ať navštěvují reálná místa, aby viděli věci na vlastní oči, aby si hráli, aby se ptali, aby se stali součástí procesu učení. Aby se učili sami.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznam použité literatury:

LAUFENBERG, Diana: *How to learn? From mistakes*. 2010. [cit. 2011-13-01]. Dostupné z URL: <http://www.ted.com/talks/diana_laufenberg_3_ways_to_teach.html> [cit. 2011-13-01].

Redakční zpracování a korektury: Z. Kobíková